

RENCANA 2

PENILAIAN KAWAL SELIA URUS NIAGA PIHAK BERKAITAN

SC menjalankan penilaian tematik untuk mengkaji rejim kawal selia dan amalan urus niaga pihak berkaitan (RPT) oleh PLC secara menyeluruh. Hasil daripada penilaian tersebut dan pandangan mengenai amalan, impak pasaran, dan aturan tadbir urus RPT akan memberi panduan kepada SC berkaitan dasar kawal selia ke atas RPT pada masa akan datang. Beberapa aspek penilaian ini telah dijalankan dengan kerjasama ahli-ahli akademik Fakulti Perniagaan, Monash University Malaysia³.

Secara amnya, RPT merujuk kepada urus niaga yang dilaksanakan oleh PLC yang melibatkan kepentingan pengarah, pemegang saham utama atau individu yang berkaitan dengan pengarah atau pemegang saham utama⁴ tersebut. Laporan oleh Pertubuhan Kerjasama Ekonomi dan Pembangunan (OECD) dan CFA Institute sebelum ini menyatakan bahawa RPT bukan perkara luar biasa di rantau Asia, dan walaupun bukan semua RPT memudaratkan, kejadian RPT yang memudaratkan boleh mendatangkan kesan buruk kepada pelabur⁵.

Pemerhatian Penilaian Kawal Selia

Berdasarkan analisis daripada 5,500 pengumuman transaksi antara tahun 2016 dan tahun 2020, penemuan SC adalah:

494_{PLC}

((sekitar 50% daripada PLC) membuat sekurang-kurangnya satu pengumuman RPT dalam tempoh tersebut. Ini menunjukkan bahawa RPT sangat lazim dalam kalangan PLC Malaysia

206_{PLC}

membuat hanya pengumuman RPT

148_{PLC}

membuat pengumuman RPT dan RPT berulang

140_{PLC}

membuat pengumuman RPT berulang sahaja

Nota: Saiz RPT juga berbeza dengan ketara, dari puluhan juta ringgit Malaysia (RM) kepada beberapa bilion RM.

³ SC ingin mengucapkan penghargaan kepada Profesor Keshab Shrestha dari Monash University Malaysia atas sumbangan beliau kepada kajian ini.

⁴ Walaupun terdapat beberapa definisi RPT, rencana ini merujuk kepada definisi dalam Keperluan Penyenaraian Bursa Malaysia.

⁵ Rujuk kepada 'Guide on Fighting Abusive Related Party Transactions in Asia (2009)' oleh Pertubuhan Kerjasama dan Pembangunan Ekonomi (OECD) dan 'Related-Party Transactions: Cautionary Tales for Investors in Asia (2009)' oleh CFA Institute

Salah satu hasil yang diinginkan daripada penilaian ini adalah untuk mengukur impak harga daripada pengumuman RPT. Analisis mendapati terdapat kesan yang ketara terhadap pergerakan harga saham pada hari selepas pengumuman RPT dibuat. SC juga mendapati pergerakan harga atas purata pada hari menjelang pengumuman RPT, yang menunjukkan bahawa mungkin terdapat kebocoran maklumat yang sensitif harga.

Penilaian SC ke atas beberapa RPT besar (dari RM250 juta hingga lebih daripada RM3 bilion) mendapati RPT yang membabitkan PLC dalam kumpulan keluarga dan mempunyai pengarah bebas yang telah lama berkhidmat⁶, perlu dipantau rapi bagi memastikan bahawa urus niaga yang dijalankan tidak merugikan pemegang saham minoriti. Terdapat juga kes di mana isu dan kebimbangan berhubung RPT yang didedahkan oleh juruaudit PLC yang mengalami masalah kewangan.

Pelabur juga hendaklah memberi perhatian khusus kepada pengumuman umum berhubung urus niaga antara pihak berkaitan yang hanya dikaitkan jawatan pengarah biasa, dan memorandum persefahaman atau ketua perjanjian antara pihak berkaitan. Ini adalah kerana transaksi atau urus niaga sedemikian masih boleh membawa risiko penghakisan perlindungan terhadap pemegang saham minoriti.

Memandangkan kelaziman RPT dalam kalangan PLC di Malaysia, lembaga pengarah PLC, terutamanya Jawatankuasa Audit, mesti mewujudkan proses dan kawalan yang berkesan untuk mencegah RPT yang memudaratkan, dan memastikan keputusan yang dibuat ke atas RPT adalah demi kepentingan terbaik PLC dan pemegang sahamnya. Tambahan pula, PLC hendaklah memastikan bahawa penzahiran RPT dan urus niaga lain antara pihak berkaitan adalah tepat pada masanya, lengkap dan tepat. Memandangkan potensi impak harga daripada pengumuman RPT, dasar dalaman PLC mengenai pengendalian dan perlindungan maklumat material bukan awam hendaklah meliputi RPT yang berkemungkinan mempunyai impak harga yang ketara. Sebagai sebahagian daripada tugas kawal selian yang berterusan, SC akan memantau rapi ancaman yang timbul dan berpotensi kepada pelabur, dan akan mengambil langkah-langkah perlu untuk melindungi mereka.

⁶ Pengarah bebas yang telah lama berkhidmat merujuk kepada Pengarah Bebas yang telah berkhidmat lebih daripada sembilan tahun.